

ARKUSZ OBSERWACJI DZIECKA

realizującego roczne obowiązkowe przygotowanie przedszkolne

Wyniki obserwacji należy zanotować dwukrotnie w ciągu roku szkolnego: na początku października oraz w kwietniu¹.

Uwaga! Jeżeli w październiku dziecko nie wykazało się umiejętnością syntezy i analizy fonemowej oraz znajomością liter, to nie należy sprawdzać umiejętności czytania (zadania nr 4, 5, 6 z zakresu „Poznawczy obszar rozwoju dziecka. Gotowość do nauki czytania i pisania”). W październiku nie należy również sprawdzać umiejętności pisania liter (zadanie nr 7 z zakresu „Poznawczy obszar rozwoju dziecka. Gotowość do nauki czytania i pisania”).

Jeśli dziecko opanowało daną umiejętność w pełni, należy za to przyznać **2 punkty**, jeśli nie w pełni – **1 punkt**, a jeśli dziecko nie posiada tej umiejętności – należy przyznać **0 punktów**.

FIZYCZNY OBSZAR ROZWOJU DZIECKA ²	I ³	II ⁴
Umiejętności		
1. Samodzielnie korzysta z toalety.		
2. Samodzielnie ubiera się i rozbiera.		
3. Samodzielnie spożywa posiłki sztućcami.		
4. Sprawnie przygotowuje przybory do zajęć i porządkuje je po zajęciach.		
5. Sprawnie posługuje się przyborami: ołówkiem, kredkami, farbkami, klejem itp.		
6. Ma prawidłowy chwyt narzędzi pisarskich.		
7. Sprawnie posługuje się nożyczkami.		
8. Samodzielnie temperuje ołówek i kredki.		
9. Wiąże sznurowadła.		
10. Ma typowe umiejętności z zakresu motoryki dużej.		
11. Chętnie bierze udział w zabawach ruchowych.		
12. Ma prawidłową postawę ciała.		
SUMA PUNKTÓW:		
EMOCJONALNY OBSZAR ROZWOJU DZIECKA	I	II
Umiejętności		
1. Bez lęku rozstaje się z rodzicami/opiekunami.		
2. Przeżywa emocje adekwatnie do sytuacji.		

¹ Elektroniczna wersja „Arkusza obserwacji dziecka” oraz formularz „Informacja o gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej” do wypełnienia przez nauczyciela (ten sam, który jest na s. 8–10) znajdują się na platformie: <https://multimedia.harmonia.edu.pl/>.

² Wymienione w arkuszu obszary rozwoju dziecka są zgodne z podstawą programową wychowania przedszkolnego określoną w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).

³ Cyfra I oznacza pierwszą obserwację.

⁴ Cyfra II oznacza drugą obserwację.

3. Trafnie nazywa swoje podstawowe emocje.		
4. Szuka wsparcia w sytuacjach trudnych emocjonalnie.		
5. Zauważa i szanuje emocje innych osób.		
6. Okazuje troskę i życzliwość w stosunku do zwierząt.		
SUMA PUNKTÓW:		
SPOŁECZNY OBSZAR ROZWOJU DZIECKA	I	II
Umiejętności		
1. Podaje swoje imię i nazwisko.		
2. Podaje swój adres.		
3. Komunikuje swoje potrzeby.		
4. Używa form: <i>pani, pan</i> w kontaktach z dorosłymi.		
5. Używa zwrotów grzecznościowych.		
6. Nawiązuje typowe relacje z rówieśnikami.		
7. Czeki na swoją kolej w zabawach i grach.		
8. Przestrzega innych zasad obowiązujących w grupie.		
9. Szanuje prawa wszystkich dzieci w grupie.		
10. W sytuacjach konfliktowych postępuje w sposób akceptowany społecznie.		
11. Zachowuje się bezpiecznie w czasie wspólnych wyjść poza teren przedszkola/szkoły.		
12. Zna najważniejsze numery alarmowe i wie, jak z nich skorzystać.		
13. Kończy rozpoczętą pracę.		
14. Jest wystarczająco wytrwały.		
15. Podejmuje zadania, które sprawiają mu pewną trudność.		
SUMA PUNKTÓW:		
POZNAWCZY OBSZAR ROZWOJU DZIECKA	I	II
Gotowość do nauki czytania i pisania		
1. Dokonuje syntezy wyrazów wypowiedzianych przez nauczyciela głoskami: [s-o-k], [s-o-w-a], [r-o-w-e-r], [a-n-t-o-ś], [cz-a-p-k-a]. (od 0 do 2 wyrazów – 0 p.; 3 lub 4 wyrazy – 1 p.; 5 wyrazów – 2 p.)		
2. Dokonuje analizy głoskowej wyrazów podanych przez nauczyciela: <i>rak, mewa, palec, okno, flaga.</i> (od 0 do 2 wyrazów – 0 p.; 3 lub 4 wyrazy – 1 p.; 5 wyrazów – 2 p.)		
3. Potrafi przeczytać drukowane litery małe i wielkie. (Przeczytane litery należy zaznaczyć ⁵ w załączniku nr 1. Sposób punktowania podano w załączniku).		
4. Potrafi czytać wyrazy jednosylabowe (dwi- i trzyliterowe). (Przeczytane wyrazy należy zaznaczyć w załączniku nr 2. Sposób punktowania podano w załączniku).		

⁵ Proponujemy w obu obserwacjach odpowiedzi dziecka zaznaczać innymi kolorami. Ułatwi to szybką analizę postępów dziecka podczas drugiej obserwacji.

5. Potrafi czytać wyrazy dwusylabowe (trzy-, cztero- i pięcioliterowe) oraz jedno- i dwusylabowe ze zbiegiem spółgłosek. <i>(Przeczytane wyrazy należy zaznaczyć w załączniku nr 3. Sposób punktowania podano w załączniku).</i>		
6. Potrafi czytać ze zrozumieniem zdania zbudowane z trzech–pięciu wyrazów. <i>(Przeczytane ze zrozumieniem zdania należy zaznaczyć w załączniku nr 4. Sposób punktowania podano w załączniku).</i>		
7. Sprawnie kreśli pisane litery po śladzie lub samodzielnie, zachowując prawidłowy kierunek i kolejność ruchów ręki. <i>(Litery znajdują się w załączniku nr 5. Sposób punktowania podano w załączniku).</i>		
8. Ma większe umiejętności w zakresie gotowości do czytania i pisania niż wymienione powyżej. <i>(Jakie?)</i>	X	X
SUMA PUNKTÓW:		
Umiejętności językowe		
1. Mówi po polsku w sposób zrozumiały dla innych.		
2. Słucha uważnie innych, zadaje pytania, odpowiada na pytania.		
3. Opowiada o zdarzeniach ze swojego otoczenia.		
4. Opowiada treść czteroelementowej historyjki obrazkowej. <i>(Historyjka oraz sposób punktowania znajdują się w załączniku nr 6).</i>		
5. Odróżnia w utworach literackich elementy fikcyjne od rzeczywistych.		
6. Uważnie słucha wierszy, opowiadań i baśni.		
7. Recytuje wierszyki i wiersze.		
SUMA PUNKTÓW:		
Umiejętności matematyczne		
1. Wskazuje na własnym ciele części lewe i prawe.		
2. Określa położenie przedmiotów względem siebie lub względem innych przedmiotów, używając określeń: <i>przed, za, obok, na, nad, pod, pomiędzy, w</i> oraz <i>z prawej strony, z lewej strony</i> .		
3. Nazywa figury: koło, kwadrat, prostokąt, trójkąt. <i>(Figury oraz sposób punktowania znajdują się w załączniku nr 7).</i>		
4. Porównuje wielkość przedmiotów, używając określeń: <i>większy, największy, mniejszy, najmniejszy, tej samej wielkości</i> . <i>(Rysunki oraz sposób punktowania znajdują się w załączniku nr 8).</i>		
5. Klasyfikuje przedmioty według wybranej cechy (np. koloru, kształtu, wielkości). <i>(Zbiory oraz sposób punktowania znajdują się w załączniku nr 9).</i>		
6. Liczy przedmioty w zakresie 10. <i>(Sposób punktowania znajduje się w załączniku nr 10).</i>		
7. Liczy przedmioty w zakresie 20 lub większym. <i>(Sposób punktowania znajduje się w załączniku nr 11).</i>		
8. Porównuje liczbę elementów, używając określeń: <i>mniej, więcej, tyle samo</i> . <i>(Zbiory oraz sposób punktowania znajdują się w załączniku nr 12).</i>		

9. Rozumie i stosuje liczebniki porządkowe w zakresie 10. <i>(Ilustracja oraz sposób punktowania znajdują się w załączniku nr 13).</i>		
10. Odczytuje liczby zapisane cyframi w zakresie 12. <i>(Liczby zapisane cyframi oraz sposób punktowania znajdują się w załączniku nr 14).</i>		
11. Dodaje w zakresie 10.		
12. Odejmuje w zakresie 10.		
13. Rozumie takie pojęcia, jak: <i>wczoraj, pojutrze, wieczorem.</i>		
14. Wymienia po kolei nazwy dni tygodnia.		
15. Wymienia po kolei nazwy miesięcy.		
16. Ma większe umiejętności matematyczne niż wymienione powyżej. <i>(Jakie?)</i>	X	X
SUMA PUNKTÓW:		
Wiedza o środowisku społeczno-przyrodniczym		
1. Zna swoją przynależność narodową.		
2. Zna nazwę swojego kraju i jego stolicy.		
3. Potrafi powiedzieć, jak wyglądają flaga i godło Polski.		
4. Potrafi zaśpiewać przynajmniej jedną zwrotkę hymnu polskiego.		
5. Rozpoznaje i nazywa przedstawicieli różnych zawodów (kominiarza, lekarza, nauczycielkę, policjanta, strażaka) oraz wie, na czym polega ich praca. <i>(Zdjęcia oraz sposób punktowania znajdują się w załączniku nr 15).</i>		
6. Potrafi powiedzieć, do czego służą pieniądze.		
7. Rozpoznaje i nazywa zwierzęta dziko żyjące w Polsce: dzika, zając, sarnę, lisa, jeża, wiewiórkę, wilka, żubra, mysz, niedźwiedzia. <i>(Zdjęcia oraz sposób punktowania znajdują się w załączniku nr 16).</i>		
8. Rozpoznaje i nazywa zwierzęta hodowlane żyjące w Polsce: krowę, konia, świnie, kozę, owcę, królika, kurę, kaczkę, gęś, indyka. <i>(Zdjęcia oraz sposób punktowania znajdują się w załączniku nr 17).</i>		
9. Rozpoznaje i nazywa typy/elementy krajobrazu występujące w Polsce: wieś, miasto, park, las, pole, łąkę, góry, jezioro, rzekę, morze. <i>(Zdjęcia oraz sposób punktowania znajdują się w załączniku nr 18).</i>		
10. Rozpoznaje i nazywa typowe zjawiska pogodowe: deszcz, tęczę, burzę, śnieg, mgłę. <i>(Zdjęcia oraz sposób punktowania znajdują się w załączniku nr 19).</i>		
11. Wymienia po kolei nazwy pór roku i podaje ich najbardziej charakterystyczne cechy.		
12. Zna podstawowe zasady zdrowego odżywiania się.		
13. Wie, że ruch jest niezbędny do zdrowego życia.		
14. Wie, jak unikać zagrożeń poza domem.		
15. Wie, do kogo zwrócić się w przypadku zagrożenia.		
16. Ma inne niż wyżej wymienione wiadomości o środowisku. TAK/NIE	X	X
SUMA PUNKTÓW:		

PUNKTY ZDOBYTE PRZEZ DZIECKO

Obszary rozwoju dziecka	I	II
fizyczny		
emocjonalny		
społeczny		
poznawczy – gotowość do nauki czytania i pisania		
poznawczy – umiejętności językowe		
poznawczy – umiejętności matematyczne		
poznawczy – wiedza o środowisku społeczno-przyrodniczym		

UWAGI PO PIERWSZEJ OBSERWACJI

Na co należy zwrócić szczególną uwagę w dalszej pracy z dzieckiem?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

PUNKTACJA W POSZCZEGÓLNYCH OBSZARACH ROZWOJU DZIECKA

Należy zaznaczyć (np. kolorowym zakreślaczem), ile punktów dziecko zdobyło w każdym z obszarów rozwoju i jednocześnie czy osiągnęło w danym obszarze gotowość do rozpoczęcia nauki w szkole.

FIZYCZNY OBSZAR ROZWOJU DZIECKA:

- od 0 do 12 punktów – brak gotowości w fizycznym obszarze rozwoju dziecka;
- od 13 do 18 punktów – niepełna gotowość w fizycznym obszarze rozwoju dziecka;
- od 19 do 23 punktów – wystarczająca gotowość w fizycznym obszarze rozwoju dziecka;
- 24 punkty – pełna gotowość w fizycznym obszarze rozwoju dziecka.

EMOCJONALNY OBSZAR ROZWOJU DZIECKA:

- od 0 do 6 punktów – brak gotowości w emocjonalnym obszarze rozwoju dziecka;
- od 7 do 9 punktów – niepełna gotowość w emocjonalnym obszarze rozwoju dziecka;
- 10 lub 11 punktów – wystarczająca gotowość w emocjonalnym obszarze rozwoju dziecka;
- 12 punktów – pełna gotowość w emocjonalnym obszarze rozwoju dziecka.

SPOŁECZNY OBSZAR ROZWOJU DZIECKA:

- od 0 do 15 punktów – brak gotowości w społecznym obszarze rozwoju dziecka;
- od 16 do 23 punktów – niepełna gotowość w społecznym obszarze rozwoju dziecka;
- od 24 do 29 punktów – wystarczająca gotowość w społecznym obszarze rozwoju dziecka;
- 30 punktów – pełna gotowość w społecznym obszarze rozwoju dziecka.

POZNAWCZY OBSZAR ROZWOJU DZIECKA:

Gotowość do nauki czytania i pisania:

- od 0 do 7 punktów – brak gotowości w danym obszarze rozwoju dziecka;
- od 8 do 11 punktów – niepełna gotowość w danym obszarze rozwoju dziecka;
- 12 lub 13 punktów – wystarczająca gotowość w danym obszarze rozwoju dziecka;
- 14 punktów – pełna gotowość w danym obszarze rozwoju dziecka.

Umiejętności językowe:

- od 0 do 7 punktów – brak gotowości w danym obszarze rozwoju dziecka;
- od 8 do 11 punktów – niepełna gotowość w danym obszarze rozwoju dziecka;
- 12 lub 13 punktów – wystarczająca gotowość w danym obszarze rozwoju dziecka;
- 14 punktów – pełna gotowość w danym obszarze rozwoju dziecka.

Umiejętności matematyczne:

- od 0 do 15 punktów – brak gotowości w danym obszarze rozwoju dziecka;
- od 16 do 23 punktów – niepełna gotowość w danym obszarze rozwoju dziecka;
- od 24 do 29 punktów – wystarczająca gotowość w danym obszarze rozwoju dziecka;
- 30 punktów – pełna gotowość w danym obszarze rozwoju dziecka.

Wiedza o środowisku społeczno-przyrodniczym:

- od 0 do 15 punktów – brak gotowości w danym obszarze rozwoju dziecka;
- od 16 do 23 punktów – niepełna gotowość w danym obszarze rozwoju dziecka;
- od 24 do 29 punktów – wystarczająca gotowość w danym obszarze rozwoju dziecka;
- 30 punktów – pełna gotowość w danym obszarze rozwoju dziecka.